

**Inventaris van het archief van het Actiecomité Milieubescherming
Merelbeke (AMM) (1970-2002)**

(D/2004/002)

Rik De Coninck

INLEIDING

Het Actiecomité Milieubescherming Merelbeke (AAM) werd als vzw opgericht op 20 februari 1972, maar bestond als actief comité reeds een tweetal jaar. Toen begonnen enkele inwoners te ageren tegen de plannen om een bos, de Vurtzak, om te vormen tot een industrieterrein en er ook een rijksweg aan te leggen. De Ringvaart had de gemeente reeds in tweeën gesneden, de ringweg R4 was in aanleg, er was al een afrit van de autosnelweg. Bovendien liggen aan de gemeentegrens ook nog het klaverblad van Zwijnaarde, de afvalverbrandingsoven van Gent, enkele scheikundige bedrijven ... De stadsvlucht, stortplaatsen voor afval, universitaire instellingen en proefstations zorgden voor nog meer druk op de laatste open ruimten en ook de laatste boeren gingen de weg van schaalvergroting op zoals hun collega's elders in Europa. In een paar decennia werd Merelbeke omgevormd van een landelijke gemeente met een baron als burgemeester tot een voorstad van Gent waar elke vierkante meter begeerd wordt door meerdere actoren. Het AMM heeft rond al deze thema's gewerkt, via informatie aan de bevolking, adviezen aan openbare besturen, bezwaarschriften tegen vergunningen en in laatste instantie via acties en petities. Het AMM heeft zeker invloed gehad op het beleid in Merelbeke. Paul Martens, één van de initiatiefnemers, was zelfs gedurende 20 jaar schepen van milieu. Wat deze vereniging juist bereikt heeft, zou best eens ten gronde bestudeerd worden. Misschien kan dan ingegaan worden op enkele thema's zoals de relatie tussen het AMM, dat duidelijke wortels heeft in de Volksunie, en de opkomst van Agalev. Bovendien was de steun van enkele Gentse professoren van de landbouwfaculteit niet onbelangrijk. Het AMM was ten slotte ook een schakel in de Gentse federatie van milieuverenigingen (in 1972 waren ook al de Gentse Actiegroep Bourgoyen-Ossemeersen en het Groen- en Natuurbeschermingscomité in Destelbergen opgericht).

Het Amsab-ISG ontving het secretariaatsarchief vanaf de beginperiode, samen met het archief van twee voorzitters, dokter Eric Van Renterghem, gewezen voorzitter, en planoloog Paul Claus, huidig voorzitter. Het archief van de eerste is chronologisch bewaard en beslaat de hele periode, dat van de tweede is meer thematisch bewaard per dossier; het bevat ook meer recent materiaal. Ze vullen mekaar goed aan en worden hier samen beschreven.

Het archief kan geconsulteerd worden mits toestemming van het AMM. Het archief telt 66 nummers, opgeborgen in 8 archiefdozen. Het bestrijkt de periode 1970-2002 en is enkel raadpleegbaar mits toelating van de archiefvormer of diens afgevaardigde na een beargumenteerde schriftelijke vraag.

Beschrijving van het archief

Statuten

1. Statuten van het AMM, 1972-1993

Ledenadministratie en financiën

2. Ledenlijsten
1972-1990, 1999
3. Dossier over subsidies
1990-1996

Verslagen van bestuursinstanties

4. Verslagen van bestuursvergaderingen, dossiers over de oprichting van een vzw, acties voor het Mellebos ("De Vurtzak"), briefwisseling over de uitbreiding van Sidac en over een gemeentelijk stort,
1970-1978
5. Verslagen van bestuursvergaderingen, dossiers over Rijksweg 56, BPA-Stationswijk, over de sluiting van een stort en over de Ringvaart; briefwisseling over een kaderdag van Oost-Vlaamse milieuverenigingen en over een debat in Wetteren,
1979-1983
6. Verslagen van bestuursvergaderingen, dossiers over het afvalverwerkingsbedrijf OVAM, het Gentbos, de uitbreiding van een garage; briefwisseling met Gentse milieugroepen,
1984-1989
7. Verslagen van bestuursvergaderingen, dossier over glastuinbouw; briefwisseling over een front voor bosbescherming,
1990-1994
8. Verslagen van bestuursvergaderingen, dossiers over de Gondebeekvallei, het afvalbeleid en de viering van 25 jaar AMM,
1995-1997
9. Verslagen van bestuursvergaderingen, nota over het gemeentelijk structuurplan, dossiers over de Boven-Schelde en over bezwaren tegen een slibstort,
1998-1999
10. Verslagen van bestuursvergaderingen, nota over een groen gemeentebeleid,
2000

Briefwisseling en dossiers over activiteiten

11. Omzendbrief over de deelname aan de “veertiendaagse : een dorp om in te leven”, 1978-1979
12. Dossier over een actie tegen luchtverontreiniging, 1980
13. Dossiers over bouwvergunningen van serres, opslagruimtes en weekendhuisjes, 1980-1981
14. Dossiers over bezwaarschriften tegen een stort voor verkleind huisvuil, tegen bouwplannen; nota over het gewestplan, rapport over een bezoek aan een afvalbewerkingsbedrijf, 1981-1982
15. Dossier over een bezwaarschrift tegen de bouw van een vleesverwerkend bedrijf, 1981
16. Dossier over een bezwaarschrift tegen de bouw van een verfgarage, 1986
17. Dossier over boomplantingsactie’s, 1987-1993
18. Dossier over een bezwaarschrift tegen het BPA-Stationswijk, 1988-1991
19. Dossier over de roetuitstoot van een glastuinbouwbedrijf, 1989
20. Brief aan het gemeentebestuur over milieubeleid, 1989, 1992
21. Dossier over de Driesbeekvallei, 1989-1992
22. Dossier over de actiedag “Red de Schelde”, 1990
23. Dossier over de aankoop van het Gentbos en de actie “Red het Gentbos”, 1989-1990
24. Dossier over bezwaarschriften tegen een nieuwe ambachtelijke zone (BPA-Roskam), 1990-1994
25. Dossier over de bescherming van de molen van Schelderode, 1990
26. Dossier met bezwaarschriften tegen bouwvergunningen en BPA’s, 1991-1993
27. Dossier over een bezwaarschrift tegen de bouw van tuinbouwserres in Schelderode,

1990-1991,1997

28. Dossier over het “Jaar van het Bos” : platformtekst, petitie, opening en sluiting, 1991-1992
29. Persmededeling van het Merelbeeks Front voor de Bescherming van de Bossen, 1992
30. Dossier over een bezwaarschrift tegen de bouw van een appartementsgebouw, 1992
31. Briefwisseling met advocaat Gwijde Vermeire over milieuvergunningen, 1992-1995
32. Dossier met bezwaarschriften tegen bouwvergunningen, 1992-1996
33. Dossier over de deelname aan een milieubeurs, 1993
34. Dossier over de bouwvergunning voor een schuilhok voor dieren, 1993
35. Dossier over een bezwaarschrift tegen BPA-Scheldevallei, 1993
36. Dossier over de bouw van waterzuiveringsstations, 1994
37. Dossier over voetwegen en wandelpaden, 1994
38. Dossier over het memorandum voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1994
39. Dossier over kleinschalige waterzuivering in Makkegem, 1995-1997
40. Petitie “Stop de mestaanvoer in de Scheldevallei”, 1997
41. Briefwisseling over acties rond boomplanting en voetwegen, over bezwaarschriften tegen bouwvergunningen voor glastuinbouw, Ivago en een mestkippenbedrijf; herziening van het gewestplan, 1997-1998
42. Dossier over deelname aan de Dag van de Aarde, 1998,2002
43. Dossier over een verkaveling in de Kloosterstraat, s.a.

44. Dossier over de viering van 25 jaar AMM,
1997

Samenwerking met andere milieugroepen

45. Omzendbrieven van de Federatie voor Milieubescherming van het gewest Gent (FMG) over een actie rond de herbebossing van het gewest Gent, 1991-1992
46. Briefwisseling met FMG over deelname aan hun activiteiten,
1992-1996
47. Briefwisseling met FMG over overleg met het ABVV,
1993
48. Briefwisseling met BBL over lidmaatschap en overleg,
1992-1996
49. Omzendbrieven van het Groen- en Natuurbeschermingscomité Destelbergen,
1997,1999

Eigen Publicaties

50. Brochure “Het Aktiekomitee voor Milieubescherming Merelbeke stelt zich voor”,
s.a. (1979)
51. Omzendbrieven over activiteiten : “Kontaktblad voor de leden”,
1984-1985
52. Omzendbrieven over activiteiten : “Milieuberichten”,
1995-2003
53. Pamfletten ter aankondiging van activiteiten,
1978-1996
- Affiches :
- Redt de Vurtzak, s.a.(1970)
  - Milieuveertiendaagse Merelbeke : gezond voedsel?, 26 september tot 10 oktober 1980
  - Boomplantingsdag elfjarigen, 1985
  - Boomplanting 12-jarigen, 1987
  - Boomplanting 11-jarigen, 1988
  - Opening van het jaar van het bos : wat nu met de bossen?, 1991
  - Ontstaan en evolutie van het Liedermeerspark, 1991
  - Sluiting van het jaar van het bos, 1992
  - Milieudebatavond tussen de politieke partijen, 1994
  - Evolutie van het cultuurlandschap in Schelderode en Munte, 2000

N.B. Affiches zijn overgebracht naar het departement Beeld & Geluid

Documentatie

54. Kadasterplannen van de deelgemeenten, s.a.
55. Documentatiemap over het gewestplan Gent en Kanaalzone, 1972-1973
56. Documentatiemap over BPA's in Merelbeke, s.a. en 1990-1991
57. Documentatiemap over BPA-Florawijk, 1990
58. Documentatiemap over de gemeentelijke commissie van advies voor de ruimtelijke ordening, 1979, 1991
59. Documentatiemap over milieu- en grondbeleid in Merelbeke, standpunten van de partijen, werkgroep geschiedenis, 1981-1988
60. Documentatiemap over milieu- en grondbeleid in Merelbeke, standpunten van de partijen, 1989-1999
61. Documentatiemap over schepen van milieu Paul Martens, 1992, 1997
62. Documentatiemap over acties van Agalev, 1982-1993
63. Documentatiemap over publicaties en cursussen over milieu, 1989-1995
64. Documentatiemap over de Dag van de Aarde, 1995-1996
65. Documentatiemap over Natuurpunt en Velt, 2001-2002
66. Documentatiemappen over serres, een industrieterrein in Wetteren, en problemen met jagers, 1986-1991

Overgebracht naar het departement Beeld & Geluid

- Redt de Vurtzak, s.a.(1970)
- Milieuveertiendaagse Merelbeke : gezond voedsel? 26 september tot 10 oktober 1980
- Boomplantingsdag elfjarigen, 1985
- Boomplanting 12-jarigen, 1987

- Boomplanting 11-jarigen, 1988
- Opening van het jaar van het bos : wat nu met de bossen? 1991
- Ontstaan en evolutie van het Liedermeerspark, 1991
- Sluiting van het jaar van het bos, 1992
- Milieudebatavond tussen de politieke partijen, 1994
- Bosuitbreiding? Wat doet uw gemeente? s.a.
- Evolutie van het cultuurlandschap in Schelderode en Munte, 2000
- De wonderen komen niet uit de lucht vallen. Mina-plan 2000